91. številka. Trst, v četrtek dne 31. marca 1904. Tečaj XXIX

☞ *Izhaja vsak dan* ☜
tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po **3 nove.** (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemmestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost", ulica Molin piccolo štv. 7. — **Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.** Cene oglasom 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON štv. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. **Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.**
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: **Ulica Torre bianca štv. 12.**
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost" v Trstu, ulica Torre bianca štv. 12.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzojavne vesti.)

Poročilo admirala Togo.

TOKIO 30. Oficielno besedilo poročila admirala Togo o ponovnem poskusu zapreti Port Artur, se glasi: Dne 24. t. m. ob 3. in pol uri zjutraj so prišle 4 ladije, spremljane po flotili uničevalk torpedov pred vhod portarturskega pristanišča. Vzlic svetlobe ruskih električnih projektorjev so jadrale ladije naravnost proti vhodu pristanišča.

V daljavi 2 morskih milj so jih pa Rusi zapazili ter so začeli z ladij, ki so bile na straži in z baterij od dveh strani na nje streljati. Kljub tamu se je posrečilo pripeljati ladije do notranjega pristanišča. Ladijo »Chijumaru« so zasidrali nedaleč od brega na zapadni strani zlate gore, kjer je bila razstreljena in se je pogreznila. Ko so hoteli zasidrati ladijo »Fukiumaru« na levo prvo omenjene ladije, je bila zadeta od ruske uničevalke torpedov ter se je potopila.

Ladija »Jošikomaru« je bila zasidrana na levo ladije »Fukiumaru« ter je bila razstreljena. Četrta ladija se je zasidrala v sredi notranjega pristanišča, tam je bila zadeta od ruskih torpedovk ter se je pogreznila. Poskus se je posrečil, kakor je bilo gori opisano, vendar je ostalo med dvema ladijama še toliko praznega prostora, da se žal ni popolnoma zaprlo vhoda v pristanišče. Več častnikov in mornarjev je bilo ubitih in ranjenih. Drugi deležniki ekspedicije so bili sprejeti na torpedovke in uničevalke torpedov. Dve torpedovki sta prišli v boj z ruskimi uničevalkami torpedov.

TOKIO 30. V spodnji zbornici je prečital admiral Jamamoto ob veliki pohvali poslancev poročilo admirala Togo o najnovejem napadu na Port Artur naglasivši, da je zelo težavno zapreti Port Artur ter da ne bo možno ta načrt še dolgo izvršiti. Odkar je prišel admiral Makarov je oživel bojni duh Rusov. On se nadeja, da bodo Rusi zapustili portartursko pristanišče ter napadli japonsko brodovje.

Zbornica je nato sprejela sklepni predlog, v katerem se vlado spodbuja naj napreduje po že pričetem potu; naj se izreče brodovju priznanje ter se sklene, da ne bo država štedila stroškov, da nadaljuje vojno.

LONDON 30. »Daily Mail« poroča iz Kobe: V poročilu admirala Togo o zadnjem napadu na Port Artur se glasi, da se je vršil poskus zapreti vhod v porarturško pristanišče ob silnem ruskem streljanju. Togo priznava, čeravno ne rad, da je ostalo med potopljenimi parniki še toliko prostora, da zamorejo ruske vojne ladije mimo.

Gibanje japonskih čet.

PETROGRAD 30. Dopisnik ruske brzojavne agenture poroča iz glavnega stana v Mukdenu: Glasom došlih poročil je prekoračilo 10.000 Japoncev reko Činčangau v severni Koreji. Na sovražne patrulje so naletele naše predstraže blizo Čendžu-a in na potu v Kasan. Po nekem poročilu je odšlo 5000 Japoncev iz Čendžu-a proti severu. — Kasan je zasedla japonska pehota. Japonsko konjeništvo se dosedaj vedno izogiblje Kozakom.

Kit provzročil eksplozijo.

VLADIVOSTOK 30. V posjetskem zalivu se je pripetil nedavno od morske strani močen razpok, čegar vzrok ni bilo možno razjasniti. Dva dni potem so prignali valovi v pristan velikanskega mrtvega kita, kateri je gotovo zadel ob podmorsko mino ter provzročil eksplozijo.

Korejski vohuni.

PETROGRAD 30. Poseben poročevalec ruske brzojavne agenture javlja iz Vladivostoka: »Vstočni Vjestnik« poroča, da je glasom došlih poročil iz Čifu-a korejski predsednik Pak, ki je Japoncem prijazen, vsled strogega nadziranja Japoncev v primorskih krajih in v Mandžuriji, odposlal tje kakor vohune nekaj korejcev. Zato se Korejce strogo nadzoruje.

Poročilo o bitki pri Čengdžu.

PETROGRAD 30. (Uradno). General Kuropatkin je odposlal danes carju sledečo brzojavko: General Mičenko poroča od 29. t. m. da pripovedujejo prebivalci v Čengdžu, da so Japonci v bitki 28. t. m. ki je bila pri tem mestu imeli 28. mrtvih, a nad 100 ranjenih je bilo prenešenih v mesto Andžu, za kar so rabili 500 korejskih nosilcev. Japonci so zgubili tudi mnogo konj. Dne 29. t. m. zjutraj je umrl tudi pri Čengdžu ranjeni štabni stotnik Stepanov.

Nevtralnost korejskih pristanišč.

RIM 30. »Agenzia Stefani« poroča iz Washingtona, da je ruska vlada tam izjavila, da ne more vsled postopanja Japoncev v Koreji smatrati tamkajšnje luke za nevtralne.

Spopad med Rusi in Japonci.

TOKIO 30. Glasom uradnega poročila je napadel dne 28. t. m. en gardni polk konjeništva in en oddelek pehote rusko konjeništvo, katero je na številu 600 mož zasedlo Čengdžu. Posrečilo se nam je konečno prisiliti Ruse, da so se umaknili iz svojih pozicij. Na naši strani je bil mrtev 1 častnik in 7 mož; 2 častnika in 10 mož je bilo ranjenih. Boje toliko mrtvih in ranjenih je tudi na ruski strani.

Japonski parnik potopljen.

ČIFU 30. (Reuterjev biró). Kapitan, en mornar in en popotnik japonskega obrežnega parnika »Hanyei«, ki so dospeli v Čengdžu, poročajo, da je rusko brodovje 27. t. m. potopilo parnik. Ostali del moštva in popotnikov, deloma Kitajci in Japonci, skup 17 mož so bili ujeti.

Revščina na Japonskem.

BEROLIN 30. Dopisnik tukajšnjega »Berliner Tagblatta« ima iz Japonske daljši, od zadnjih dnij februvarja datiran dopis, v katerem pripoveduje dopisnik, da so že takrat darovale japonske gospe vse svoje dragocenosti v vojne svrhe, kar nam pač dokazuje, v kakih finančnih stiskah se mora nahajati že sedaj Japonska. Isti dopisnik tudi pripoveduje, da je začelo japonsko novinstvo zelo prijazno pisati o Nemčiji.

Admiral Makarov.

RIM 30. Vsi italijanski listi so brez izjeme polni laskave hvale o novem poveljniku portarturske eskadre admiralu Makarovem. — Znan da je med častniki vseh svetovnih mornaric vsled njegovih zelo važnih spisov o novodobnem bojevanju na morju. Med pomorščaki je zelo priljubljen, vsi imajo vanj največe zaupanje.

Brzojavne vesti.

Cesar v Opatiji.

DUNAJ 30. Cesar se poda 4. aprila zvečer v Opatijo obiskat švedskega kralja in velikega vojvodo luksemburškega ter se povrne na Dunaj 6. aprila.

Cesar Viljem v Italiji.

GAETA 30. Jahta »Hohenzollern« s cesarjem Viljemom na krovu je odšla ob 8. uri zjutraj.

Angležka zbornica.

LONDON 30. Spodnja zbornica je odgodjena do 12. aprila.

Dogodki v Macedoniji.

CARIGRAD 30. Za velikonočne praznike pričakuje se, da pride v večih krajih do resnih spopadov, ker se od dne do dne pojstrujejo cerkveni prepiri mej Bolgari in Grki, zato so oblastnije ukrenile potrebne varstvene naredbe. Gotovo je, da imajo tajni odbori ukaze, da silijo grške občine po sistematične načrtu z umori na prestop k eksarhistični cerkvi. V to svrho razširjajo tajni odbori izjave glede prestopa, katere morajo prebivalci vasi podpisati. O tej tajni organizaciji se bo baje pričela sodnijska preiskava v Bitolju.

Japonski parlament odgodjen.

TOKIO 30. Ob 9. uri zvečer je bilo zaključeno izredno zasedanje parlamenta z konečnim sprejetjem od vlade predloženega davka in drugih finančnih odredb. Formelna odložitev parlamenta se vrši jutri.

Francozka zbornica.

PARIZ 30. Proračun za 1905, kateri se predloži danes zbornici, vzpostavlja enotnost proračuna. Izdatki so nasproti letu 1904 za 38 milijonov frankov povišani. Proračun pokazuje prebitek 137.000 frankov.

PARIZ 30. Zbornica je nadaljevala posvetovanje o interpelaciji mornarične uprave. — Lekroy graja novi duh, ki je prišel v novejšem času v mornarico in vedenje ministra za mornarico nasproti častnikom.

Dividenda

DUNAJ 30. Glavni zbor avstrijskega severozapadnega parobrodnega društva je sprejel predloge upravnega sveta glede izplačila 5% dividende in ½% naddividende.

Vas v plamenu.

BUDIMPEŠTA 30. Vas Lajteny v županiji Csaned je v plamenu. Radi silnega vetra je gašenje zelo težavno.

Poškodovan parnik.

ADEN 30. (Reuterjev biró). Parnik državne pošte »Oldenburg« je dospel semkaj poškodovan. Potniki se odpeljejo naprej s parnikom »Marmora«.

Velik požar.

LVOV 30. Glasom poročila »Slovo Polskie« je nastal v mestecu Dynov velik požar. Dosedaj je pogorelo 120 hiš.

Dementi glede italijanske mobilizacije.

RIM 30. »Tribuna« izjavlja, da je vest, katero so prinesli nekateri časniki, o mobilizaciji italijanskega brodovja za slučaj zamotanja balkanskega vprašanja popolnoma neresnična. Obžaluje, da se razširjajo take vesti o času, ko vlada med velesilami zlasti med Avstro-Ogrsko in Italijo glede Balkana popolno sporazumljenje. »Tribuna« dostavlja, da je pooblaščena podati glede tega najformelneje in najpomirljiveje zagotovljenje.

Tudi »Popolo Romano« potrjuje preklicanje mobilizacije italijanskega brodovja in pravi, da se je dunajska vlada pokazala zelo prijazno nasproti Italiji v tem, da je sprejela neke predloge, katere je stavila glede rešitve makedonskega vprašanja.

Vsenčiliščno vprašanje in vprašanje sprave med Slovani in Italijani.

Javni shod političnega društva „Edinost" pri sv. Ivanu dne 27. marca 1904.

(Dalje.)

Stališče političnega društva »Edinost«.

Dr. R y b á ř je nadaljeval:

— Pusti, da pijem, — je odgovoril trpko in pridodal: — Na potu od Trsta imel sem dobrega francozkega vina, ali to je bolje... Da, pravim ti, drago mi je, da je nisem našel v hiši. Kakor je živela, tako je tudi umrla.

— Dragi oče, nikar ne misli na to. Zdaj je izvršeno vse.

— Prav imaš. Svet bo govoril.... briga to mene! Naj le brbljajo.... a Jovanino? Glej lopova! Kdo bi bil mislil na to?...

Teodora se je malce stresla. On pa je nadaljeval sukim glasom:

— Ko sem prejel Larisovo pismo, v prvi hip nisem veroval... Jovanino...

Zamolklo in jezno, suhim in pridušenim glasom se mu je izstisnila skozi zobe vsaka beseda, zategnena z grenko ironijo, ko je izgovarjal kavarnarjevo ime. Da bi uničil žolč, ki mu ga je to ime vstavljalo v grlu, izpraznil je čašo vina.

— Oče, nikar, nikar ne pij toliko na prazen želodec, prosila ga je Teodora v skrbi.

— Pusti me, da pijem! — se je stresel oče in vstal naglo.

— Umiri se, dragi oče!

— Kasno je že, pojdi v svojo sobo. Lahko noč! — jej je zaželel in korakal proti vratom, ter odhajal na hodnik in pa v vrt.

— Kam hočeš, dragi oče? — se je preplašila deklica.

— V vrt na cisterno. — Očesi sti mu bliskali in pobledel je in potemnel.

— Prosim te, umiri se, prosim te, dragi oče! Slušaj svojo Teodoro, idi spat, — govorila mu je deklica, prijemša ga za roki.

— Kje bom spal? — se je zadrl oče na-njo.

— Priredili svi ti posteljo v sobi poleg moje, ne tam, kjer si spaval do sedaj. Umiri se, poljubi me, slušaj me!

Bled, nepremičen je stal Dakić sredi sobe. Za trenotek se je bil oživil, ali zopet je spustil glavo nad prsi in se stresel krčevito po vsem velikem in močnem životu.

Teodora, naslonivša glavo na njegove rame, je plakala tiho.

— Jovanino!.... je izustil Dakič, zaškripal z zobmi in stisnil železni pesti.

— Ubogi nesrečni moj oče, je zajecljala Teodora, ga prijela za roko in odvela v sobo, kjer sti mu priredili posteljo, pak ga začela zopet tolažiti. (Pride še.)

PODLISTEK. 51

Teodora.

Povest

Hrvatski spisal **Evgenij Kumičić**, prevel **J. S.**

Drugi del.

Ko sta prisela k mizi, vprašala ga je Teodora po daljšem molku, da-li hoče zavžiti, a on je rekel, da ne, pak jej je začel pripovedovati, kako je prodal ladijo, ker je mornarica na jadra propala. Franciki, ki je nekolikokrati prišla v sobo, je mahnil z roko, naj le gre spat. Ko sta bila sama, si je leno zažgal smotko, prekrižal roki na prsih ter se zagledal v vis, spustivši glavo na naslonilo stolice. Njegov žilavi in črnikasti obraz je bil oster v vsaki črti, čelo mu je bilo nagubančeno od skrbi, med velikimi in gostimi obrvmi se je zbirala koža v debele gube in globoke brazde. Močni vrat mu je bil rdeč, dihal je težko in mučno, a to njegovo dihanje je pretrgovalo tesnobno tišino v sobi. Privzdignivši nekoliko glavo z oslona stolice, spustil je pogled črnih oči na Teodorin obraz. Deklica je zadrhtela in pobledela. Dve veliki solzi sti jej kanili na prsi. Po njegovem obrazu se je polagoma razlil bolesten izraz grenke tesnobe in žalosti, mučna napetost žil je odnehala, velika žalost mu je napolnila očesi z velikim blagim sjajem. Luč svetiljke je padala na njegov obraz in na rudečkaste posivele lase in brado.

— Teodora, zakaj jočeš? — je izdahnil Dakić globoko in stisnil ustnici, kakor da ga je nekaj zbodlo v srcu.

— Dragi oče, kako naj ne jočem, ko te vidim tako žalostnega? — je odgovorila deklica in spustila glavo na desnico.

— Jaz nisem žalosten. Kaj, za njo da bi žaloval? Meni je ljubo, da je več nisem našel v hiši. Tako sem hotel. Ti si mnogo trpela. Daj mi steklenico vina!

Ko je izustil zadnjo besedo, sti mu očesi zabliskali, čelo se mu je h kratu zgrbančilo. Pogledal jo je plaho. Teodora je stavila predenj steklenico in čašo.

— Dobro je to vino, — je stisnil Dakič skozi zobe, izpraznivši čašo na en dušek. Natoči drugo! — Pa je izpil takoj tudi to. — Dobro vino! — je ponovil in zatisnil očesi.

— Zakaj piješ tako naglo? — ga je vprašala Teodora iznenadena in začudena.

Prizadevanja Čehov so jako lepa, opravičena, ali izhajajo s specifično češkega stališča. To zveni nekako trezno, suhoparno iz ust Slovenca, ali politiku je dolžnost, da konstatira, kar se mu vidi kakor obstoječe dejstvo. Ponavljam torej, da Čehe vodijo jako praktični razlogi njihovega lastnega položenja, ko si prizadevajo, da bi prišlo do kakega sporazumljenja med nami in Italijani.

Drugi, ki nujno žele te sprave, so dalmatinski poslanci. Dalmatinci so se leta in leta borili proti Italijanom in njihovemu nadvladju v deželi. Ali na postopanju avstrijskih vlad je nekaj posebnega in je karakteristično to, da to, kar so storile, pribaja v prilog ravno njim, proti katerim so storile to ali ono. Tako je prišlo tudi Koerberjevi vladi na misel, da bi v Dalmacijo usilila nemški uradni jezik. To je osupnilo Hrvate in Italijane, ko so videli, da se hoče tretji okoristiti na boju, ki so ga oni bili med seboj. Da bi preprečili to, so se združili. Tako se je v Dalmaciji porodila misel sporazumljenja med Italijani in Slovani. Tam so se zvezali nekako proti germanizaciji. Za dalmatinske Hrvate je bilo to lahko. Italijani so jim priznali prvenstvo v deželi, priznali so hrvatski značaj dežele, abdicirali so tako rekoč z jednim pogojem, da so jim Hrvatje zagotovili nekoliko šol. Pa tudi Lahi so lahko privolili v tako sporazumljenje.

Mi tržaški Slovenci bi bili zadovoljni, ako bi naš jezik užival tu le polovico tistih pravic, ki jih uživa italijanski jezik v Dalmaciji.

Njihov jezik je še vedno vladajoči notranji jezik na sodiščih, kakor da je Dalmacija kje v Siciliji. V deželnem zboru uživajo popolno enakopravnost in morejo svobodno razpravljati v italijanskem jeziku, storiti predloge in resolucije; in kakor v deželnem zboru uživajo Italijani popolno enakopravnost, tudi v socijalnem življenju, da-si jih je le pet odstotkov v deželi. V jezikovnem pogledu uživajo sploh vse pravice. Vsprejemši torej roko v spravo, nudjeno jim od Hrvatov, ne le da niso Italijani nič žrtvovali ali izgubili, ampak so še pridobili na šolskem polju. Takega sporazumljenja, take sprave bi si želeli tudi mi.

Tretji, ki so toplo zavzeti za spravo med Slovani in Italijani, so Trentinci. Prebivalstvo v Trentinu je čisto italijansko, a bori se proti nemški večini v deželi tirolski. Oni vodijo že dolgo vstrajen boj za avtonomijo Trentina, da bodo sami gospodarji na svoji zemlji, to je, da postane Trentin posebna provincija za-se. Tej zahtevi Trentincev pa se upirajo Nemci in vlada. Zato bi si Trentinci radi pridobili zaveznikov za to borbo proti Nemcem in proti vladi. Italijani so osamljeni v tej borbi za avtonomijo Trentina. To je razlog, da Trentinci gledajo okolo sebe, kje bi našli koga, ki bi jim pomagal. In oko jim je padlo na nas Slovane. Vidimo torej, da ni morda ljubezen do nas, ki sili Trentince, da žele sporazumljenja med Slovani in Italijani, marveč vodijo tudi njih le praktični razlogi, narekovani od njihove lastne koristi.

No, še en faktor je, ki želi tacega sporazumljenja. Izvestni italijanski krogi v kraljevstvu so, ki žele, da bi odpadli znani stari predsodki, ki vladajo tamkaj proti nam Slovanom, izlasti pa proti Hrvatom. A zakaj žele oni tega? Ni to nikaka denuncijacija, kajti javno tajno izrekam, ako pravim, da so Italijani v kraljevstvu tega prepričanja, da njihova Italija ni še dovršena. Manjkati jim še dve provinciji: Trentin in naše Primorje. Še le po pridobitvi teh dveh pokrajin da pride Italija do svojih naravnih mej. No, z njihovega italijanskega stališča je ta ideja gotovo jako lepa in ako bi bil jaz Italijan bi se gotovo tudi navduševal zanjo. Toda tu treba nekaj konstatirati. Italijani se sklicujejo na narodno pravo, ko reklamirajo Trentin in Primorje za Italijo: Italija naj seza tako daleč, kakor daleč vlada italijanski jezik. Konstatirati pa moramo, da so bili glede Primorja slabo informirani doli v kraljevstvu. Oni so menili, da tu žive samo Italijani in da se govori le italijanski tam gori od Bovca pa doli do zadnjega istrskega otoka. Zato jemljejo tudi Trst in vse Primorje v svoje kombinacije. Sedaj še le, v zadnji čas, se jim je začelo nekaj dozdevati, da je tu tudi nekaj Slovanov. Ti so na poti. Ne morda iz kakih posebnih ozirov — kakor se navadno govori — ampak iz lastnega interesa se ti protivijo priklopljenju naših pokrajin k Italiji. Ker so torej Slovani v Primorju ravno se stališča narodnega prava v največo oviro aspiracijam Italije, žele v krajevstvu, da bi prišlo do kakega sporazumljenja v zmislu, da bi Slovani sami opustili to pozicijo. In zopet vidimo, da nas oni tam doli ne ljubijo in da ne žele sporazumljenja radi nas, ampak radi svojih aspiracij, da tudi njih vodijo sebični nameni, da bi mogli preko Slovanov v Primorju preiti na dnevni red.

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 30. marca 1904.

Včeraj smo bili omenili, kako neugodno so začeli nemški strokovnjaki soditi o vojevanju Japoncev. Danes moramo zabeležiti sličen glas iz Italije. Poveljnik Bonamico priobčuje v listu »Giornale d' Italija« članek, v katerem izvaja, da v 50 dneh ofenzive so Japonci dosegli le vpehe malega vojaškega pomena in da se je vsled pogrešek in zamud Japonske ves položaj spremenil Rusiji v prilog. Rečeni italijanski poveljnik vidi vzroke tem japonskim pogreškam in zamudam v nastopnih okolnostih: a) njihov splošni vojni načrt je bil preveč posnet po onem za japonsko-kitajsko vojno leta 1894—1895; b) v nezadostnih pripravah začetkom vojne; nezadostna priredba za prevažanje in izkrcevanje. Članekar očita Japoncem, da se zgubljajo za malimi vspehi in puščajo tako Rusom časa, da se jačijo materijalno in moralno. Situvacija v Port Arturju in Liaotungu je taka, da jako otežuje gospodstvo Japoncev na morju.

Tudi »Neue Freie Presse« izvaja, kako nevarno podjetje bo poskus Japoncev da se izkrcajo v Njučvangu, pravi pa, da je za Japonce že zadnji čas, da se odločijo za kakov odločilen udarec. Kajti — pravi — ne le da je v teh 6 tednih ruska sila na kopnem narastla nad 20.000, ampak tudi rusko brodovje v iztočni Aziji bi utegnilo dobiti ojačenja popred, nego se misli v obče. Baltiško brodovje je že na potu in ruska vlada kupuje en velik parnik za drugim v raznih evropejskih pristaniščih. Ti parniki se brzkone priključijo baltiškemu brodovju in bodo služili kakor transportne ladije.

Da v ruskem taboru pričakujejo važnih dogodkov že v bližnjem času, priča naglica, s katero je, komaj dospevši tja, vrhni poveljnih Kuropatkin zopet zapustil Mukden in hitel dalje proti jugu v Liaojang, da si ogleda čete in ukrene potrebne dispozicije, ker je pričakovati prvih spopadov z Japonci. In res javlja že rusko oficijelno sporočilo od dne 28. t. m.: Tri dni že so izzivale male patrulje japonsko kavalerijo, da bi se postavila proti našim četam. Doznavši, da stoji pet vrst onkraj Čenkdžu pet sovražnih eskadronov, se je dvignil general, Miščenko dne 27. t. m. in je dne 28. ob 10. in pol uri zjutraj dospel s 6 kompanijami v Čenkdžu. Ko so se naši spoizvedovalci približali mestu, pričel je sovražnik streljati izza zidov. Dva eskadrona sta zasedla višino poleg mesta v daljavi 600 korakov in sta začela streljati. V mestu sti bili v zasedi približno ena kompanija in ena eskadrona. Japonci so se držali hrabro in so se umaknil še le po polurnem boju. Skrili so se za hišami in so razobesili zastavo rudečega križa. Kmalu na to so došli iz Kazana trije sovražni eskadroni, od katerih eden se je umaknila v neredu pred ognjem naših kompanij. Videti je bilo, kako padajo ljudje in konji. Naše čete so streljale eno uro neprestano na Japonce v mestu in so jim onemogočale, da bi se zbrali ali zapustili hiše ter začeli streljanjem. Poldrugo uro po začetku boja so prihitele štiri sovražne kompanije v naglem koraku. Jaz sem dal ukaz, naj zasedejo konje in vse naše kompanije so v popolnem redu prešle sotesko in so se namestile v bojnih kolonah za goro. Ranjence so imele pred seboj v prvih vrstah. V nered zašla sovražna eskadrona ni mogla zasesti višave, ki smo jo mi ostavili ravnokar, pehota pa je bila še daleč zadej. Oddelek, ki je tvoril zadnjo stražo, je mirno dospel v Kuksan, kjer je počival 2 uri, da je povezal ranjence. Ob 9. uri smo dospeli v Kasan. Jaz menim, da so imeli Japonci velike izgube na ljudeh in konjih. Tudi na naši strani so bili 3 častniki težko in dva manje ranjena. Trije kozaki so bili ubiti, 19 ranjenih, med temi petorica težko. General Miščenko povdarja odlično hrabrost zapovedujočih častnikov in kozakov, sosebno 3. kompanije polka »Argunsk«.

Japonske finance.

Ruski list »Novosti« se bavi na uvodnem mestu s položajem Japonske in meni, da ista težko dobi novih sredstev za nadaljevanje vojne. Do sedaj, izvaja list, so bili brezvspešni vsi poskusi japonskih agentov, da bi najeli posojilo v Angležki in v Severnih zveznih državah. Angležki in amerikanski financirji sicer pazljivo poslušajo Japonce, odobrujejo njih argumente, toda o kakem posojilu nočejo nič slišati. Na londonski borzi so padli japonski vrednostni papirji od 109 (kurz pred vojno) do 67 in možno je, da padejo še nižje. Japonska vlada tudi ne more računati, da dobi domače posojilo, ker je v teku zadnjih devetih let vzela doma več posojil. Tak je sedaj položaj Japonske, ako ga presojujemo se stališča angležkih, Japoncem prijaznih novin. Ta položaj utegne biti morda še slabši, čeravno nimamo natančnejših poročil ker japonska vlada skriva vse kar jej ni po godu. Vsekako ni možno primerjati sedanje vojne z ono leta 1894, ko je dosegla japonska armada toliko vspehov, da je v kratkem času uničila kitajsko brodovje, zavzela Port Artur in Vei-hai-vej ter imela tudi Korejo v svoji oblasti. Ta razlika med sedanjo in ono vojno prijatelje Japoncev straši nad vso mero. Japonskemu narodu, ki zahteva, naj se Rusiji narekujejo mirovni pogoji, ne bo možno več na dolgo prikrivati resnice. Ako ne koncem marca, vendar utegne mesec april odgovoriti na to vprašanje.

Carjeva brzojavka na Aleksejeva.

Petrograjski vladni list priobčuje brzojavko carja Nikolaja II. na admirala Aleksejeva, v kateri mu isti naznanja imenovanje admirala Makarova načelnikom vojnega brodovja v tihem oceanu in imenovanje generala Kuropatkina vrhnim poveljnikom vojske v Mandžuriji. Brzojavka se glasi:

»V oč gled važnosti predstoječega boja, ki naj konečno zavaruje prevladajoči položaj Rusije na obalih tihega Oceana in ker sem sprevidel, da bodete kakor moj namestnik prisiljeni premestiti svoj sedež bolj v središče pokrajine, n. pr. v Harbin ali v kak drugi od vas izbrani kraj, spoznal sem za umestno, da Vam pridelim generalnega adjutanta Kuropatkina za poveljništvo vojnih čet na suhem s pravicami armadnega poveljnika, in admirala Makarova za poveljništvo nad mornarico s pravicami brodovnega povoljnika. Jaz sem prepričan, da imenovanje teh samostojnih in odgovornih načelnikov vam kakor Mojemu namestniku omogoči, da izpolnite težavno zgodovinsko nalogo, ki Vam je pripala.

Povelje vladivostoškega guvernerja.

Vojaški guverner v Vladivostoku je vkazal vsem naseljencem, naj v predstoječi spomladi nasejejo čim več sočivja, krompirja, pšenice in ovsa za bodočo zimo. Sedaj je vojaška zaloga dobro preskrbljena.

Iz Severne Koreje.

»Daily Mail« ima iz Seula poročilo, da si stoje Rusi in Japonci ob reki pri mestu Andžu nasproti. Led na reki se je začel že tajati; zato ne morejo Japonci čez reko s konji in topovi. Ruske čete in lahko konjeništvo se baje koncentrujejo severno od Andžu-a, da začno od tam prodirati v Korejo. V severni Koreji so ruske čete nastavljene ob reki Jalu.

Japonce ovira baje na brzem prodiranju do reke Jalu neugodni položaj terena in pa spomladanski dež.

Vrhni poveljnik Kuropatkin.

Kakor so že poročale brzojavke, je že dospel vrhni poveljnik ruske vojske v Vztočni Aziji general Kuropatkin v Mukden ter se je odtod odpeljal v Liaojan, kjer se baje nastani.

Podrobnosti o zadnjem boju pri Port Arturju.

Londonski list »Daily Mail« poroča o zadnjem boju pri Port Arturju, da je začet napad Japoncev ob 3 uri zjutraj v gosti megli. Japonci so imeli v boju 8 torpedovk, katere so spremljale 4 ladije požigalke, 16 oklopnjač in velikih križark ter še dva mala križarja.

Skrb ruskih trgovcev za ranjene vojake.

Petrogrojski trgovci so določili za ranjene vojake v Vztočni Aziji pol milijona rubljev. V zadnji seji zastopnikov je bilo sklenjeno, da prirede iz nabranih prispevkov bolnišnico na ladijah z 200 posteljami ter da bodo vzdrževali isto ves čas, dokler bo trajala vojna. Ta bolnišnica se da na razpolago rudečemu križu V to svrho je bilo do sedaj nabranih 250.000 rubljev.

Križanje ruskega brodovja.

Dne 26. t. m. zjutraj so zapazile razne ladije trideset morskih milj južno zapadno od Port Arturja pet ruskih vojnih ladij in križarjev s flotilo uničevalk. Sodi se, da je prišla ta eskadra na rekognosciranje ter je opazovala vhod v pičilski zaliv.

Promet na bajkalski železnici.

V prometnem ministeretvu v Petrogradu so mnenja, da začne promet na bajkalski železnici že meseca aprila. Vsa prometna sredstva so že prepeljana čez jezero. Lokomotive so morali radi teže razložiti. Namestnik Aleksejev je izdal strog ukaz, da se ob cestah koder potuje vojaštvo, ne sme prodajati žganje.

Srbija za ruske vojake.

Samostalna monopolska uprava v Srbiji je sklenila odposlati za ranjene ruske vojake v vztočni Aziji najboljših cigaret v vrednosti 10.000 dinarjev. Ta sklep je že potrdil finančni minister.

Omenjena uprava se je tudi obrnila do izvozne in do savske banke, da pošljeti vagon suhih češpelj in sirupa iz sadja za ruske ranjenike ter je naprosila srbsko brodarsko društvo, da isto brezplačno prepelje to pošiljatev s pomočjo ruskega brodarskega društva do Odese in potem dalje na določeno mesto.

Pod predsedništvom princezinje Helene, hčerke kralja Petra, se je ustanovil v Belemgradu odbor gospej za nabiranje prispevkov ežk navedeno svrho.

Francija in Anglija.

Mej tem, ko je pažnja sveta obrnjena dogodkom na skrajnem Vztoku, se je dovršil v Evropi dogodek, ki je gotovo velikanske politične važnosti. Kakor javljajo iz avtentičnih virov ja prišlo med Francijo in Anglijo sporazumljenje glede raznih interesov v kolonijah, radi katerih je vsaki hip prihajalo do navskrižij. Tako sosebno glede Egipta, ki je pod angležkim uplivom, in Maroka in severne Afrike, kjer so angažirani francozki interesi. Podrobnosti francozko-angležkega dogovora niso še znane. Temu dogodku pripisujejo nedogledno politično važnost za vso Evropo, sosebno iz dveh razlogov: v prvo zato, ker pričakujejo, da bo zbližanje med Anglijo in Francijo ugodno uplivalo na dosedaj napeto razmerje med Rusijo in Anglijo, in drugič zato, ker računajo, da je po tem zbližanju odstranjena nevarnost, da bi vsled sedanje vojne na skrajnem Vztoku navstale velike komplikacije. To mnenje opravičuje dejstvo, da so nekatere avtoritativne angležke novine — kakor n. pr. »Times« — začele svariti Japonsko, naj brzda svoje ambicije in izlasti da naj ne tira Kitaja v vojne dogodke. Samo vprašanje je, da li bo Anglija res držala, kar se pričakuje od nje in da-li ostane zvesta vsprejetim obvezam. Dosedanje skušnje ne govore za to. Do sedaj je bila angl. diplomaciji navada, da se je vsikdar, čim je tako kazalo za angležke interese, izneverjala danim besedam, prelamljala pogodbe in pušča ala od danes do jutri na cedilu tudi svoje zaveznike, katere je ravno ona sama zaplela v nevarne konflikte. Znak angležke politike je bila vsikdar neiskrenost in zavratnost, kakor jo je zmožna le najgrša sebičnost. Postopanje angležke diplomacije v vsej monolosti ne opravičuje vere v bodoče nje postopanje.

Bodoči nadškof v Olomucu

utegne postati glasom najnovejših vesti sedanji nadškof in kardinal praški baron Škrbensky. Baje se vrše ž njim tozadevna pogajanja.

Novi kardinali.

V bodočem konzistoriju, ki se pa ne bo vršil pred mesecem junijem, bo baje proglašenih pet novih kardinalov, in sicer trije Italijani in dva inozemca, med temi tudi madjarski nadškof Samassa.

Dnevne novice.

Potrjen deželni zakon. Cesar je potrdil zakon, sklenjen od deželnega zbora g. riškega glede razdelitve občine Šempas.

Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici ravnatelj državne gimnazije v Kopru, g. Štefan Stefani. Pokojniku je bilo še le 46 let.

Ven z listom »Zeit« iz slovanskih družin in društev. Prejeli smo: Kdor se

še ni prepričal o rusofobstvu židovskega glasila »Zeit«, naj čita v zadnji nedeljski številki članek: »Glavne napake Rusov«. — Dobri poznavalec ruskih in azijatskih razmer ki s svojim krivim nosom in s svojo azijatsko fantazijo tiči, seveda, le v uredništvu lista, slika v navedenem članku vse ruske poveljnike, uradnike in delavce kakor propale, podle in podkupljive ljudi. V omenjenem članku na Ruskem vsi kradejo, sleparijo in se dajajo podkupljati, začenši od najvišega uradnika pa doli do zadnjega delavca. Kradejo in sleparijo pa le na veliko...

Tu navaja članekar razne slučaje, ki so značilni za strokovnjaško izobrazbo člankarja in za njegovo mnenje o razsodnosti čitateljev. Omenjamo samo dva. Na neki oklopnjači so pritrjevali delavci težke in ogromne jeklene plošče — s »kitom«, kakor šipe na oknih! V drugem slučaju pa so ukradli železniški uradniki kar cel vlak — seveda z lokomotivo vred...! Mislimo, da ti dve primeri zadostujeti.

Da se dogajajo nepravilnosti v vsaki državi, to je znano. A židovska nesramnost je, ako se trdi, da so propalost, podlost in podkupljivost nekako značilne lastnosti največega slovanskega naroda.

Zatorej: ven z nesramnim židovskim glasilom, ki na tak nečuven način žali vseslovanski čut! Ne podpirajmo več nadalje onih, ki nas sramote in blatijo! Saj lahko porabimo one novčiče v boljše namene!

Iz mestne delegacije. Mestna delegacija je dovolila 500 K za gradnjo kanala ob cerkvi v Rojanu, 5000 K za razširjenje in popravo ulice Rigutti, 4000 K za napravo zveze kanalov med ulico Miramar in gornjim delom ulice Stella, 900 K za tlakovanje pred poslopjem korekcijskega zavoda za dečke v ulici Ferriera, 250 K za napravo kanala v Rocolu na zemljišču tab. št. 896, brezplačno prepuščenem za razširjenje ceste; 100 K in letne troške 10 K za eno svetiljko s petrolejem na trgu v Bazovici.

Dva groba. — (Dopis.) — † Janko Koren, učitelj v Mavhinjah. Neprijetno sem se počutil, ko sem doznal, da je že pokopan. Presneta malomarnost! Obolel je, bil več časa v bolnišnici, umrl, zakopali so ga, — in še le potem smo doznali o vsem tem.

Živel je nekaj desetletij prezgodaj. Njegovim idejam so prišli še le zadnja leta na sled — oziroma so se dobili možje, ki so njegovih idej; pa ne vsi! Le nekateri »izoliranih« njegovih tovarišev.

Da je bil Slovan z dušo in telom, o tem je pričalo vse njegovo vedenje. Naši državni organi so se spodtikali celo nad njegovo obleko. Uboga Avstrija bi bila šla kmalu iz tečajev. Ker so ga višji smatrali za panslavista, so se ga tudi višji ogibali, da bi se ne zamerili navzgor. Osamljen je bil v svojih nazorih, — ali, kakor se običajno izražajo, »izoliran« je bil in izolirati so hoteli vsakogar, ki jim ni bil všeč.

Tudi meni se je reklo nekoč, naj nikar ne občujem žnjim, ako nočem, da se navzamem njegovih idej — njegovega duha.

Koliko je on pretrpel!? Razun navadnih sitnosti je imel nekaj kardinalnih, kakoršnjih naj nas varuje Bog!

Neko kraško revše ga je spravilo pred sodnijo na tako neresamen način, da ga ni možno označiti besedami, ki se rabijo v olikani družbi. Na sodniji je bil spoznan nedolžnim, pa vendar je bil kaznovan od šolske oblastnije! — Nedolžnim spoznan, pa občutno kaznovan! — o ti moderna človeška družba!! Kaznovan je bil, da je bilo ustreženo onemu revšetu. Kaj je bilo mogočnim krogom na tem, da se je teptal ugled učiteljstva! Tako so se ovekovečili oni organi, ki so imeli med sabo tudi kolegov pokojnikovih!! Živela kolegijalnost! Blagor mu, ki se greje na solncu svojih predstojnikov, blagor Benjaminom, srečni klečeplazi.

Britkosti, same britkosti uživa učitelj! Ne le radi skromne plače, temveč tudi iz drugih ozirov, a naš rajnki tovariš je užil toliko hudega, da bi kdo drugi ne bil mogel prenesti tolikih težav. No, so ga pa tudi prezgodaj pahnile v grob. Že to, da je tako mirno prenašal razne šikane, ga častno zaznači.

Nič čudnega; tisti, ki so skrunili Boga in mater Božjo na pliskoviški gmajni, se upajo voditi tudi kako oblastnijo za nos.

Nehal živeti — nehal trpeti!

† Ernest Terčič, učitelj v Mirniku. Pred leti se je neka visoka oseba zelo neugodno izrazila o treh učiteljih na Goriškem ter pristavila, da so živi pokopani. Trije izvrstni šolniki — pa živi pokopani!

V to trojico pa ni spadal naš Terčič. Kljubu temu se mu je slaba godila. On se ni spuščal zunaj šole tako daleč, da ne bi ugajalo njegovim »očetom«; nekaj pa je vendar moral imeti na sebi, da ga niso marali.

Bil je vsa šolska leta odlikaš; matura — z odliko, isto izpit učiteljske usposobljenosti; naposled je napravil izpit za meščanske šole! Več se ne more zahtevati od učitelja. Vendar so ga zapostavljali, kakor je bilo običajno za vlade slavnega N. N.

Težko mu je moralo biti, ko je gledal, kako njegove tovariše in celo sošolce postavljajo v c. k. službe. V Avstriji je že taka, da so odlikaši zapostavljani, zadnji v šoli pa odlikovani. Kaj pomagajo vsi izpiti?! — Sovraštvo, klečeplastvo in ovaduštvo igra prvo ulogo. Res je bil narodnjak, ali svojega narodnjaštva ni kazal nikdar na nedostojen način. Saj so ga spoštovali tudi Italijani.

Predragi Ernest! Uživaj rajsko veselje in hvali Boga, da nisi živ pokopan. Prizadetim oblastnijam pa kličem: le tako naprej, da zamorite vse veselje do napredka in da vam bodo najbolje moči odhajale ali v druge dežele, ali v grob!

Nemška olika. Neka slovenska dama je šla nekega dne po neki celjski ulici, ko so ravno dekleta vrela iz nemške šole. Ena teh prihodnjih toliko proslavljenih nemških devic se je postavila pred slovensko gospo ter jej — pokazala jezik in je, vrh tega, ta grdi čin spremljala z grdimi psovkami. Če so že nežna dekleta tako posurovljena, potem si moremo približno misliti, kakova je vzgoja v onih nemških šolah! Mi, slovenski barbari, vendar — ne kažemo jezikov!

Veliki koncert vojaškega orkestra bo, kakor smo omenili že včeraj, dne 7. aprila t. l. v dvorani društva Schiller.

Po zaslugi kapelnika tukajšnje vojaške godbe, g. Teplega, zavednega Slovana, nudi se tržaškemu slovanskemu občinstvu prilika seznaniti se z nekaterimi krasnimi skladbami prvih slovanskih skladateljev.

Na programu je med drugim skladba velikega ruskega mojstra Čajkovskega: »Laški capriccio« in poljskega skladatelja Moskowskega: »Scherzo valse iz baleta Boabdil«. Te dve skladbi boste se takrat v prvič prednašali v našem mestu.

Izmed češkib mojstrov bo zastopan Karl Moor, s katerim smo se seznanili na zadnjem koncertu češke vijolinistinje gce. Heritesove. Prva točka koncerta bo namreč ouvertura k Moorovi operi »William Rateliff«, kakor četrta točka programa pa je Moorova simfonija »Tkalci», ki se naslanja na istoimenno dramo Gerharda Hauptmanna. Obe te dve skladbi so iz minolega leta. V prvi skladbi je opažati vesela mesta bujne mladosti, dočim so »Tkalci« izliv obupa in tragike, pravo zrcalo Moorovega viharnega življenja a ob jednem tudi slika naših težkih bojev za narodno eksistenco.

Natančni program tega zanimivega koncerta priobčimo pravočasno.

Iz Nabrežine smo prejeli: Namesto velikonočnega darila sta izročila gg. Paškulin Avgust in Pertot Josip, peka v Nabrežini, za tukajšnji otroški vrtec vsaki po 10 kron, t. j. skupaj 20 kron. Srčna hvala!

Na c. kr. izobraževališču za učiteljice v Gorici se pričnо preskušnje in sicer: a) zrelosti 9. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. b) za usposobljenje v ženskih ročnih delih dne 9. maja ob 3. uri popoludne. c) usposobljenja za ljudske in meščanske šole dne 16. istega meseca ob 8. uri zjutraj in d) za vrtnarice početkom meseca junija.

Prošnje se imajo predložiti ravnateljstvu navedenega zavoda oziroma dotične izpraševalne komisije in sicer za preskušnje pod a) b) in c) najkasneje do 15. aprila t. l. in za one a) do 14. maja t. l.

Služba cestarja je razpisana pri sv. Ani pri Trstu, v stavbenem okrožju tržaškem. Mesečna plača znaša 45 K brez pravice do provizije. Pač pa more cestar v slučaju po desetletnem službovanju nastale službene nesposobnosti dobiti milodarno plačo 40 stot. do 1 K 8 stot. na dan. Prositelji morajo biti vešči slovenskemu in italijanskemu jeziku ter morajo znati vsaj nekoliko pisati in čitati. Prošnje je uložiti do 30. aprila c. kr. namestništvu v Trstu.

Draginja mesa. Ne le govojemu, ampak tudi konjskemu mesu so jele rasti cene. Od 32—36 so poskočile na 36—40 novčičev. Konj za pobijanje je vedno manje in več mesnic je v nevarnosti, da jih bodo morali zapreti. To bi bil za siromašne sloje nov udarec, ki so v zadnje čase tudi v Trstu jeli konsumirati konjeko meso. Pomanjkanje konjskega mesa oziroma draginja istega bi pomenjala nemalo kalamiteto ravno zato, ker bi bili po njej — prizadeti najrevneji loji.

Pogreša se zidarski podajač Ivan Kert, bivajoči na Vrdeli št. 268. Od sobote ga niso videli več. Kert je oženjen in je star 32 let. Soproga Antonija je stvar naznanila redarstvu.

Voz za prevažanje bolnikov, ta dar gospoda Viktorja Kalistra tržaški zdravniški postaji, je že dospel v Trst. Ves voz je tako prirejen, da bo v polni meri služil svojemu človekoljubnemu namenu. Bolnikom je zagotovljen absoluten mir.

Tudi na pokopališču raztezajo svoje delovanje p. n. gospodje tatovi. Na katoliškem pokopališču, ki je veliko in vedno odprto, imajo razmerno lahko delo. Ali te dni so udrli tudi na izraelitsko pokopališče, ki je navadno zaprto. Prekoračili so zid in so ukrali z grobišča rodbine Neumann en venec iz bronca in cinka z lovorjevim perjem. Venec le bil težek 20 kilogramov in vreden 200 K.

V Trstu je sleparil, v Ljubljani je bil aretovan. Predvčerajnjem je bil aretovan v Ljubljani 40 letni Rihard Rosemberg, in sicer na zahtevo tukajšnje redarstvene oblasti. Dne 25. t. m. je namreč Rosemberg šel tukaj v Trstu v prodajalnico gospoda Maksimilijana Hoffstädterja, ki se nahaja na borznem trgu. Gospodu Hoffstädterju je predstavil sebe imenom Rihard Rosemberg dodavši, da je ravnatelj nekega denarnega zavoda na Reki, in neko ženeko, ki je bila ž njim, kakor svojo soprogo. Izbral je potem raznega blaga ter ukazal naj mu blago prinesejo v hotel Volpich. Blago so mu res prinesli v hotel, a on se ni niti zmenil, da bi plačal račun ki je znašal 45 K in 25 stot.

Dva dni pozneje, to je dne 27. t. m. je šel zopet v prodajalnico g. Hoffstädterja ter izbral blaga za 148 kron 30 st., katerega si je istotako dal prinesti v hotel, ne da bi plačal. Gospoda Hoffstädterja je začelo to skrbeti in je začel poizvedovati kdo in kaj da je ta Rosemberg.

Rezultat poizvedovanja je bil pa ta, da je gospod Hoffstädter šel na policijo in ovadil Rosemberga radi goljufije. Zvedel je bil namreč, da ona ženska, katero mu je Rosemberg predstavil kakor svojo soprogo, ni nič drugo, nego neka navadna lahkoživka in da je Rosemberg pred nekoliko meseci prenočeval v hotelu »De la Ville« pod imenom Ivan Hoffmann ter da je od tam odšel pustivši neplačan dolg 19 kron pri hotelirju in 40 kron pri vratarju hotela.

Ker je policija zvedela, da je Rosemberg mej tem odšel iz Trsta v Ljubljano, je telegrafičnim potom naprosila ljubljansko policijo, da ga aretira. Ljubljanski policiji se je to predvčeraj posrečilo, čeravno se je Rosemberg v Ljubljani vpisal za Ivana Hoffmanna in si obril velike rujave brke, katere je nosil v Trstu.

Samomor. Nocoj ob 1. uri po polunoči se je ustrelil v kavarni »Orientale« 24-letni Fritz Erber iz Lienca. Ustrelil se je v desno sence in je bil mrtev v hipu.

Prihitevšemu zdravniku se zdravniške postaje ni preostajalo drugo, nego konstatovati smrt. V žepu nesrečnika so dobili pismo, v katerem izjavlja, da je prisiljen usmrtiti se, radi revščine.

Trgovina.

Borzna poročila dne 30. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07 19.09½, angležke lire K —.— do —.—, London kratek termin K 239.90 240.40, Francija K 95.35—95.60, Italija K 95.20—95.45, italijanski bankovci K —.— —.—. Nemčija K 117.40—117.70, nemški bankovci K —.— —.—, avstrijska ednotna renta K 99.40—99.70, ogrska, kronska renta K 97.80—98.10, italijanska renta K 100.— 100.75, kreditne akcije K 645.— — 647.—, državne železnice K 638.— — 640.—, Lombardi K 80.— 82.—, Lloydove akcije K — — —.—. Srečke: Tisa K 330.— 336.—, Kredit K 464.— do 474.—, Bodenkredit 1880 K 292.— 302.—, Bodenkredit 1889 K 289.— 293.—, Turške K 124.— do 126.—. Srbske —.— do —.—.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.50	—.—
„ „ v srebru	99.45	—.—
Avstrijska renta v zlatu	119.25	—.—
„ „ v kronah 4%	99.45	—.—
Avst. investicijska renta 3½%	91.15	—.—
Ogrska renta v zlatu 4%	118.05	—.—
„ „ v kronah 4%	97.90	—.—
„ renta 3½	89.55	—.—
Akcije nacijonalne banke	1606.—	—.—
Kreditne akcije	646.—	—.—
London, 10 Lstr.	239.95	—.—
100 državnih mark	117.37½	—.—
20 mark	23.50	—.—
20 frankov	19.09	—.—
10 ital. lir	95.30	—.—
Cesarski cekini	11.32	—.—

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 96.27, 5% italijanska renta 102.50, španski exterieur 83.55 akcije otomanske banke 563.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —.— Lombardi —.— unificirana turška renta 80.87 menjice na London 251.40, avstrijska zlata renta 102.40 ogrska 4% zlata renta 100.10, Länderbank —.—, turške srečke 118.25, pariška banka 10.70, italijanske meridijonalne akcije 718.—, akcije Rio Tinto 12.95. Trdna.

London. (Sklep) Konsolidiran dolg 86.¼ Lombardi 3½, srebro 25½, španska renta 52⅞, italijanska renta 101½, tržni diskont 2 15/16, menjice na Dunaju —.—, dohodki banke —.—, izplačila banke —.—. Trdna.

Tržna poročila 30. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.— do 8.01, za oktober od 8.02 do 8.02 Rž za april K 6.33 do 6.34, za oktober 6.51 do 6.52. Oves za april K 5.28 do 5.29, za oktober K 5.53 do 5.54 Koruza za maj K 5.17 do 5.18, za julij 5.28. do 5.29.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje bolje ugodneje. Prodaja 30.000 met. stotov, trdno nekoliko višje. Druga žita nespremenjeno Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.75 frk, za maj 41.—. Mirno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za april 33.¾, za maj 34—, za september 35—, za dec. 35¾, za marec 35½. Vzdržano; kava Rio navadna loco 29—32, navadna reelna 33—36, navadna dobra 37—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marc 16.95, za maj 17.30, za avgust 17.65, za oktober 17.90, za dec. 18.—, za februvar 18.20; stan. Vreme: blago.

London. Sladkor iz repe surov 8 7/16 Sh, Java 9.— Sh. Trdno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K —.— do —.—, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melispilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K —.— do —.—, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bolče dobave, vzdržano, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.75, rž za april 14.85, za maj-junij 15.—, za maj-avgust 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.80, za april 21.85, za maj-junij 21.65, za maj-avgust 21.45 (stanov.). — Moka za tekoči mesec 28.60 za april 28.90, za mesec maj-junij 29.10, za maj-avg. 29.05 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 46.50, za april 46.25, za maj-avg. 47.50, za sept.-december 48.75 (mlačno) Špirit za tekoči mesec 37.25, za april 37.50, za maj-avg. 38.75, za sept.-december 34.75 (mirno.). Sladkor surov 88° uso nov 21¾—22 (mirno), bel za tekoči mesec 25.50 —, za april 25.65 (mirno.), za maj-avg. 26—25—, za okt.-jan. 27.37½, rafiniran 56½—57— Vreme. nestanovitno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Automatična novost

je najnovejši in najrentablejši automat sedanjosti, najboljše, najgotovejše naloženje denarja. Oddajajo se dovoljenja za okraje. Ponudbe pod »Automat« na Haasenstein & Vogler, Budapest.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori štev. 1 (Rosario) - **v Trstu** - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Štv. 4128.

Oglas dražbe.

Dné 22. aprila 1904. l. odda se potom javne dražbe na podpisanem c. kr. okrajnem glavarstvu lov v katastralni občini Saležu-Samatorca (občina Zgonik) za osemletno dobo v zakup z vsklieno ceno od 502 kroni.

Dražba začne ob 10. uri predpoludne; varščina je položiti najkasneje do 10 ure predpoldnem dneva dražbe.

Natančnejša pojasnila da podpisano c. kr. okrajno glavarstvo tekom uradnih ur.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Sežana, dné 26. marca 1904. l.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«

v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo	po 44	nvč.
istra na dom	» 40	»
istrski teran I. vrste	» 40	»
za na dom	» 32	»
nad 10 litrov	» 28	»

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči. Udani

Josip Furlan,
krčmar.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke in otroke. Jope črne in barvane v velikem izberu, nadalje bele od satena in platna, kostumi saten ali platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovaren Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTÀ DI LONDRA"

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejetestenine po jako nizkik cenah, nadajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

V novi prodajalnici pohištva

uilici Madonnina št. 15 u Trstu

e nahaja na izbero okvirja in zrcala po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

U mirodilnici - - - - - - - - pri Sv. Ivanu

se dobiva:

redilni prašek za prašiče, krave, vole itd. Na izbero mnogovrstnih barv, firnežev in čopičev. Prodaja petroleja 90% denat. špirita in mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Vse po nizkih cenah, tako da se ni bati konkurence. Priporoča se

Ivan Camauli.

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma štv. 6. - TRST. - Ulica Caserma štv. 6.

(Posredovalci izključeni).

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorko vsakovrstnih kipovpovsem umetniškega dela bodi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh velikostih.

Lastna delalnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev mašnih srajc itd. Izvršujejo se tudi vsakovrstne vezenine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Zaloga misalov, rituałov, diurnov ter brezštevilno drugih mašnih knjižic, s večdelnikov, svetilin, keliov in ciborjev se srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati so o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Zaloga obuvala. **Piazza Nuova št. 1.** — TRST —

M. MADRIZ

Zaloga obuvala. **Via delle Poste št. 3.** — TRST —

- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -

Tovarna nadplatov ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. ☛ **Cene zmerne.** ☚

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter izganjajo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu, ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo naduho. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri in črevа. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodcu. Odstranijo vsake mrzlice in vse bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v **mestni lekarni v Zagrebu.** Naročila naj se naslovlja: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.** Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenčic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpolago je tisoče in tisoče priznalnih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar; Štefan Barčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44, v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Hiša

z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti, pripravna za vsako trgovino, odda se v najem pod jako ugodnimi pogoji. Več pove uprava našega lista.

Nova gostilna

„SECESIJON"

v ulici Rossetti štev. 6

se odpre prihodnjo soboto dne 2. aprila. Točilo se bo steinfelsko pivo, teran, istrsko črno in belo, dalmatinsko in „ljutomerčan". Kuhinjá izvrstna domača.

Za mnogobrojen obisk priporoča se udana

Marija Butkovič.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Izvrsten okus dobi kava ako ji, pr mešate

VYDROVE ŽITNE - - - KAVE - - -

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze prinoscu	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2½%	proti 4 dnevni odpovedi 2½%
» 30 » » 3%	» 8 » » 2¾%
	» 30 » » 3%

v zlatih napoljonih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2%
„ 3 mes. „ 2¼%
„ 6 „ „ 2½%

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1., 5. odnosno 27. februvarja bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Bancogiro v kronah

z 2½% takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napoljoni na tekoči račun

po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja **nakaznice**

za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s **kupovanjem in prodajo** deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema **iztirjevanje** taljandov, dvignenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja **predujme** na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Krediti na karikacijske listine se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma se izdajajo v katerosikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia" v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

---

10 kron na dan

si zasluži vsakdo lahko in pošteno. Povpraševanja na **Winter & Nagy, Budapest, IV. Ungargasse 6.**

JAKOB BAMBIĆ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsa in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobna po jako nizki ceni.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA" v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkulira in divinkulira vojaške ženitninske kavcije.

☛ *Eskompt in inkasso menic.* ☚ ☛ *Borza naročila.* ☚

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.